

ex cineribus & arena fit, vitrarius nō efficit, sed ignis, cui sub-
jicit materiam. Interim tamen hi omnes efficere dicuntur,
non velut causæ principes, sed impellentes & adjuvantes. Sic
aurum non efficiunt Chemici, sed ministrant causis naturali-
bus materiam, ut agant in illam. Quod autem ab ijsdem cau-
sis naturalibus subjiciente arte aliquod perfectius mistum
producere possit, quam quod natura sola sine arte efficit, in ijs,
quæ solam mistorum rationem & nomen obtinent, non est
impium credere: vitrum enim perfectius est corpus mistum,
quam corpus aliquod naturale. Ignis enim, qui omnia corpo-
ra naturalia, auro excepto, corrumpit, exurit & dissolvit,
ipsum nusquam potest corrumpere. Sic lapis longe auro est
perfectior, idque dupli ex causa. Prior est, quod si mistionis
invincibilis & indissolubilis ratio habeatur, solutione & co-
ctione diuturna tam firmam, solidam & unitam mistionem
sibi comparavit: ut nullum imposterum imperium ignis in il-
lum habiturus sit quantumvis diuturnus & violentus. Alte-
ra, quod si qualitates primæ, quibus Philosophi vires omnes
tribuerunt, spectentur, igneas sibi eadem solutione & con-
coctione comparavit, quibus aurum & vitrum destituta sunt,
quamvis alioqui perfectissime mista sint. Hinc aurum non a-
git in reliqua metalla, uti lapis Philosophicus. Cur autem la-
pis Philosophicus perfectiori & nobiliori forma constet, quā
aurum, jam dixi superius. In universum enim quæcunq; cor-
pora naturalia jam mista rursus miscentur, perfectiora sunt.
Pullus est ovo nobilior, & animal semine, ex quibus ortum
habuerunt. Sic lapis aurificus nobilior auro & suo argento
vivo, ex quibus proxime habet ortum. Quod etiam dicunt,
aurum ex argento vivo vi pulveris aurifici formatum perfe-
ctius esse auro naturali, nec id etiam est impossibile. Argen-
tum enim vivum omnis substantiæ inflammabilis est expers,
à qua forsitan materia, ex qua aurum in visceribus terræ cō-
cretum est, non est omnino purgata.

Vicesimum primum argumentum.

Mistum
aliquid
perfectius
producere
potest à
causis na-
turalibus
arte juvás-
te.

Cur, &
quomodo
lapis aurō
est perfe-
ctior.

Corpora
naturalia
mista si
rursus mi-
scetur,
perfectio-
ra sunt.

xxii

Formarē am immisio in materiam est creatio.

At creatio solius Dei est omnipotens. Ergo,

Chemici formam auri in materiam immittere non pos-
sunt.

Responso.

Huic argumento idem quod superioribus respondendum
est, Chemicos scilicet formam rebus impertire nec velle nec
posse. In plantis enim & animalibus vim formaticē se mini-
bus insitam vident: in mistis vero tantum corporibus usum

E s